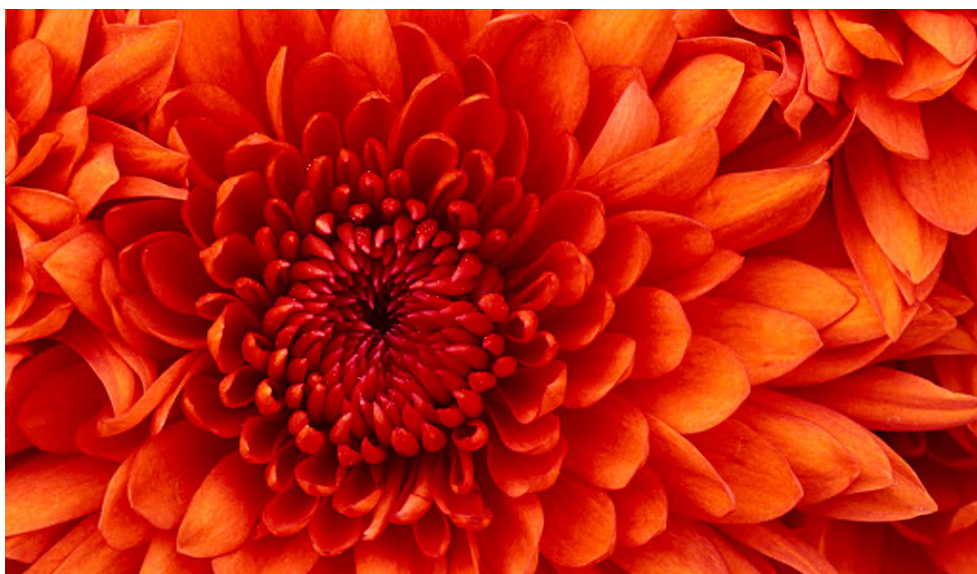

Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2011

Emmaboda kommun

Caroline Liljebjörn
Kristina Lindhe

11 april 2012

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Revisionsfråga och metod	2
3	Granskningsresultat	4
3.1	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	4
3.1.1	Förvaltningsberättelse	4
3.1.1.1	Översikt över utvecklingen av verksamheten	4
3.1.1.2	Investeringsredovisning	5
3.1.1.3	Driftredovisning	5
3.1.2	Balanskrav	6
3.1.3	God ekonomisk hushållning	6
3.1.3.1	Finansiella mål	6
3.2	Rättvisande räkenskaper	7
3.2.1	Resultaträkning	7
3.2.2	Balansräkning	8
3.2.3	Kassaflödesanalys	8
3.2.4	Sammanställd redovisning	9
3.2.5	Tilläggsupplysningar	9

1 Sammanfattning

Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen**.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt god redovisningssed.

Årets resultat uppgår till 6,3 mnkr vilket är 1,0 mnkr högre än föregående år. Verksamhetens nettokostnader har ökat med 0,9 % sedan år 2010 medan skatteintäkter och statsbidrag ökat med 1,2 %. Verksamhetens nettokostnader i förhållande till skatter och statsbidrag uppgår till 99,0 % (2010: 98,8 %).

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b). Det finns inga negativa resultat att återställa från tidigare år.

Resultatet är förenligt med tre av fyra finansiella mål om god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

De verksamhetsmässiga mål som redovisas i årsredovisningen utgår ifrån kommunens inriktningsmål som fullmäktige fastställt för perioden 2008-2010. Vi bedömer att måluppfyllelsen för de verksamhetsmål som redovisas visar hur långt kommunstyrelsen och nämnderna nått per mål. Vi saknar en sammanfattande utvärdering per nämnd och som med fördel skulle kunna ingå i förvaltningsberättelsen.

Vi noterar att inriktningsmål för den nya mandatperioden antogs av kommunfullmäktige i november 2011. Vi rekommenderar att arbetet med att ta fram tydliga och utvärderingsbara mål för verksamheten fortsätter.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2 Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Nämndernas redovisning av sitt uppdrag har ej granskats inom ramen för årsredovisningen utan ingår istället i granskningen av den övergripande ansvarsutövningen.

Granskningen har utförts enligt god revisions sed. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

3 Granskningsresultat

3.1 Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1 Förvaltningsberättelse

3.1.1.1 Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Vi bedömer att analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. Förvaltningsberättelsen beskriver också kort hur ekonomin utvecklas de närmaste åren. Förvaltningsberättelsen innehåller uppgifter om pensionsåtgång och pensionsmedelsförvaltningen. Under avsnittet ekonomisk översikt och analys beskrivs och redovisas finansiella nyckeltal som ger uttryck för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Kommunens nettokostnader inklusive avskrivningar uppgår till 99,0 % (2010: 98,8 %) av de totala skatteintäkterna och statsbidragen.

Händelser av väsentlig betydelse

Av förvaltningsberättelsen framgår ej på ett tydligt sätt om väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret. Vi rekommenderar att en sammanfattande rubrik för händelser under och efter räkenskapsåret införs.

Förväntad utveckling

Av årsredovisningen framgår i viss omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter. Kopplingen bör göras tydligare till hur detta kommer att påverka kommunens ekonomi och prioriteringar inom olika områden.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas i enlighet med KRL 4:1 a, d.v.s. frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. Under år 2011 har sjukfrånvaron ökat något från 3,3 % till 3,5 %.

I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av diagram och verbal information. Avsnittet information om arbetsmiljö, personalrörlighet och jämställdhet.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretagen i enlighet med RKR 8.2.

Obligatorisk information enligt KRL och RKR:s rekommendationer

I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser i enlighet med RKR 7.1. Pensionsförpliktelserna uppgår totalt till 248,6 mnkr, vilket är en ökning med 24,7 mnkr sedan föregående bokslut. Av ökningen beror 18,5 mnkr på sänkningen av diskonteringsräntan. De finansiella placeringarna har ett marknadsvärde på 32,3 mnkr, vilket innebär att 216,3 mnkr har återlånats till verksamheten. Det är 26,6 mnkr mer än motsvarande värde i bokslutet 2010.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten

Detta område avser information och analys rörande prestationer, kvalitet och mål. Information om kvalitet och måluppfyllelse finns för de flesta verksamheterna. Utöver ekonomiska nyckeltal har även några verksamheter redovisat nyckeltal utifrån olika verksamhetsområden. Vi anser att samtliga verksamheter skulle redovisa denna typ av nyckeltal. Hur kommunstyrelse och nämnderna arbetar med styrning och uppföljning bör även beskrivas i förvaltningsberättelsen.

3.1.1.2 Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i all väsentlighet ger en rättvisande bild av årets investeringar.

Nettoinvesteringarna uppgår till 33,3 mnkr jämfört med budgeterat 28,4 mnkr. Den enskilt största investeringen, 14,7 mnkr, avser Bjurbäcksskolan etapp II.

3.1.1.3 Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i all väsentlighet ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

Nämndernas budgetavvikelse samt förändringen från avvikelsen i prognosen per sista augusti redovisas i tabellen nedan:

Driftredovisning per nämnd, mnkr	Budget	Utfall	+/- fr. prognos	Budgetavvikelse
Kommunstyrelse	60,3	60,3	0,1	0,0
Revisionen	0,7	0,7	0,0	0,0
Bygg- och miljönämnden	3,4	3,4	0,2	0,2
Teknik- och fritidsnämnden	66,0	64,4	1,4	1,6
Bildningsnämnden	173,6	168,8	2,3	4,8
Socialnämnden	135,1	132,6	1,9	2,4
Valnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa nämnderna	439,1	430,1	5,9	9,0

Nämndernas avvikelse mot budget är 9,0 mnkr. Det är bildningsnämnden och socialnämnden som visar störst överskott mot budget med 4,8 mnkr respektive 2,4 mnkr. Under året har nämnderna erhållit retroaktiv ersättning från Försäkringskassan med totalt 5,8 mnkr, vilket är den största förklaringen till överskottet

mot budget. Bygg- och miljönämnden samt teknik- och fritidsnämnden har båda haft större intäkter än budgeterat.

3.1.2 Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunens bedömning av om balanskravet har uppfyllts. Efter justeringsposter uppgår resultatet till 4,1 mnkr. Det finns inga negativa resultat att återställa från tidigare år.

3.1.3 God ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att tre av fyra finansiella mål uppnås i och med resultat och ställning 2011.

De verksamhetsmässiga målen utgår ifrån kommunens inriktningsmål som fullmäktige fastställt för perioden 2008-2010. I årsredovisningen redovisar vissa av nämnderna uppföljning av verksamhetsmål som utgår från dessa inriktningsmål. Inriktningsmål för den nya mandatperioden antogs av kommunfullmäktige i november 2011.

Vi bedömer att måluppfyllelsen för de verksamhetsmål som redovisas visar hur långt kommunstyrelsen och nämnderna nått per mål. Under rubriken "Mål och måluppfyllelse" i verksamhetsberättelserna är en del av målen aktiviteter. Vi saknar en sammanfattande utvärdering per nämnd och som med fördel skulle kunna ingå i förvaltningsberättelsen. Vi rekommenderar att arbetet med att ta fram tydliga och utvärderingsbara mål för verksamheten fortsätter.

3.1.3.1 Finansiella mål

I årsredovisningen görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2011:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2011	Utfall 2011	Måluppfyllelse
Resultatet ska uppgå till 0,2 % av kommunens skatteintäkter och bidrag. Det innebär ett resultat på 1,0 mnkr.	Resultatet blev 6,3 mnkr.	<i>Målet har uppnåtts.</i>
Emmaboda kommun ska hålla en sådan likviditet att de löpande betalningarna kan klaras utan kortfristig upplåning.	Under år 2011 har checkkrediten utnyttjats vid några tillfällen.	<i>Målet har inte uppnåtts.</i>
Huvudmålet är att samtliga investeringar ska självfinansieras och undantag från detta måste beslutas i kommunfullmäktige vid fastställande av budgeten.	Självfinansieringsgraden för år 2011 uppgår till 68,6 %. Upplåning har skett med 10 mnkr enligt beslut i kommunfullmäktige.	<i>Målet har uppnåtts.</i>

Den av kommunfullmäktige fastställda budgetramen gäller för verksamhetsåret. Respektive nämnd ansvarar för att kostnadsökningar av olika slag finansieras inom fastställd budget.	Nämnderna visar totalt sett överskott jämfört med budget på 9,0 mnkr.	<i>Målet har uppnåtts.</i>
---	---	----------------------------

Sammanlagt bedöms tre av fyra finansiella mål som uppnådda.

3.2 Rättvisande räkenskaper

3.2.1 Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år:

<i>Resultaträkning 2011-12-31</i>	<i>Utfall föreg år</i>	<i>Utfall 2011</i>	<i>Ökn/ Minsk. %</i>
Verksamhetens intäkter	76,1	83,1	9,2%
Verksamhetens kostnader	-519,7	-530,7	2,1%
Avskrivningar	-12,2	-12,5	2,5%
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>	<i>-455,8</i>	<i>-460,1</i>	<i>0,9%</i>
Skatteintäkter	337,9	341,3	1,0%
Generella statsbidrag	121,3	123,5	1,8%
<i>Summa skatter och statsbidrag</i>	<i>459,2</i>	<i>464,8</i>	<i>1,2%</i>
Finansiella intäkter	2,6	3,6	38,5%
Finansiella kostnader	-0,7	-2,0	-186,7%
<i>Årets resultat</i>	<i>5,3</i>	<i>6,3</i>	

En analys av händelser, förändrade redovisningsprinciper och ”opåverkbara” poster som haft väsentlig påverkan på *skillnaden* mellan åren redovisas nedan.

- Verksamhetens intäkter har ökat med 7,0 mnkr vilket till största delen beror på retroaktiv återbetalning av ett LSS-ärende med 5,8 mnkr.
- Verksamhetens kostnader har ökat med 11 mnkr vilket bland annat beror på ett aktieägartillskott till Emfab på 3,7 mnkr. Avsättningen till pensioner har ökat med 1,7 mnkr på grund av sänkningen av diskonteringsräntan. Kommunen har tagit upp en kostnad motsvarande en upphandlingsskadeavgift från Konkurrensverket på 1,4 mnkr som aviserats för Emfab.
- Uppbokad slutavräkning skatteintäkter för år 2010 och prognos 2011 uppgår i årets bokslut till 8,0 mnkr. I bokslut 2010 uppgick uppbokad slutavräkning 2009 och prognos 2010 till 4,4 mnkr. Skillnaden uppgår till 3,6 mnkr som således har förbättrat resultatet.

3.2.2 Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital.

Vi bedömer vidare att balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter samt att bilagor och specifikationer finns i tillräcklig omfattning.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

Följande poster kommenteras:

- Centrala IT-system som ekonomisystem och personalsystem är aktiverade som materiella anläggningstillgångar. Vi anser att de bör klassificeras som immateriella anläggningstillgångar.
- Exploateringsredovisningen följer inte god redovisningssed. Exploateringsmark är en omsättningstillgång och ska värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet eller marknadsvärdet. Båda värdena ska redovisas i not.
- Ersättning från Migrationsverket för ensamkommande flyktingbarn är 522 tkr för låg under år 2011. Intäkten kommer istället att tillgodoräknas år 2012.
- En tidigare avsättning finns för täckning av Rassebygdstippen med 2,1 mnkr. Kommunen har under året inte fått något besked från Naturvårdsverket/Länsstyrelsen angående vidare hantering av deponin.
- Bland kortfristiga skulder finns 1,9 mnkr som avser statsbidrag för Rassebygdstippen. Kommunen har under år 2012 blivit ålagda att återbetala bidraget till Länsstyrelsen eftersom medlen inte använts för sitt syfte.
- Posten kortfristiga skulder innehåller även kostnader motsvarande en upphandlingsskadeavgift som aviserats för dotterföretaget Emfab på 1,4 mnkr, eftersom Konkurrensverket inte godkänner bedömningen att det fanns synnerliga skäl att frångå upphandlingsreglerna i samband med ombyggnaden av Boda Glasbruk. Enligt försiktighetsprincipen har kommunen bedömt det som sannolikt att ett aktieägartillskott kommer att krävas om verket beslutar om upphandlingsskadeavgiften.

3.2.3 Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar samt att noter finns i tillräcklig omfattning.

Vi bedömer att överensstämmelse finns med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

Årets kassaflöde uppgår till -13,0 mnkr jämfört med -21,5 mnkr föregående år. Kommunens likvida medel uppgår vid årets slut till 13,8 mnkr jämfört med 26,8 mnkr föregående år.

3.2.4 Sammanställd redovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden samt att konsolideringen av underliggande enheter beskrivits på ett korrekt sätt. Olikheter i redovisningsprinciper mellan enheter beskrivs inte och effekten framgår ej.

Vi bedömer att KRL:s krav uppfyllts såväl avseende 8.1 som 8.2 samt att rekommendationen från Rådet för kommunal redovisning har följts. Upplýsningar om det ekonomiska engagemanget i koncernföretag finns med avseende på ägartillskott, försäljning och borgen.

3.2.5 Tilläggsupplýsningar

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplýsningar uppfyller KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed, innebärande att:

- Tillämpade redovisningsprinciper beskriver varje särskild redovisningsprincip och eventuella förändringar av dessa som årsredovisningens intressenter måste känna till för att rätt förstå årsredovisningens innehåll.
- Viktiga uppgifter och poster i förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt kassaflödesrapport specificeras och preciseras i notupplýsningar som krävs i KRL respektive RKR:s rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt.

Följande avvikelser har noteras:

- Enligt rekommendation 8.2 om sammanställd redovisning ska upplýsningar lämnas om olikheter i redovisningsprinciperna mellan enheter.
- Enligt RKR:s rekommendation 10.1 om avsättningar ska en beskrivning göras av avsättningens karaktär och när ett förväntat utflöde av resurser kan ske.

2012-04-11

Caroline Liljebjörn
Projektledare

Jard Larsson
Uppdragsledare